

EDUMACY

NOVEMBER 2025

NEWS LETTER

Vitajte v EDUmacy newsletteri.
Aktuality z oblasti bezpečnosti,
kyberpriestoru, Európskej únie
a slovenskej zahraničnej politiky

OKTÓBER V OBRANE
KRISTÍNA ŠEBOVÁ

RAST RADIKALIZMU V EÚ
PETER ROKYTA

RUSKÉ INFORMAČNÉ OPERÁCIE V ÉRE LLM
VIKTÓRIA MAJIRSKÁ

EU BRIEF: EUROCLEAR & EU-MERCOSUR
MARTIN MINAROVICH

edumacy.eu

OKTÓBER V OBRANE

KRISTÍNA ŠEBOVÁ

Určite ste už niekedy počuli notoricky známe latinské príslovie “Si vis pace, para bellum”, teda v slovenskom znení: “Ak chceš mier, pripravuj sa na vojnu”. V súčasnom svete sa zdá, že práve v oblasti obrany je trendom akési pripravovanie sa na vojnu alebo aj odborne, militarizácia v svetovej politike.

V rámci tohto trendu vyzbrojovania, po viac ako 33 ročnej pauze nariadil, prezident Spojených štátov amerických Donald Trump Pentagonu, aby testovali jadrové zbrane. Urobil tak 30.10, minúty pred stretnutím s čínskym prezidentom Xi Jinpingom v Južnej Kórei. Cestou naspäť do Washingtonu odôvodnil toto svoje rozhodnutie ako potrebné pre USA v oblasti jadrových zbraní, “kvôli ostatným krajinám, ktoré taktiež testujú svoje jadrové zbrane”. Boje prestali zas na Blízkom východe, kedy od 10.10.2025 nadobudla platnosť Dohoda o prímerí v Pásme Gazy, avšak netrvalo dlho a Izrael obvinil Hamas z narušenia prímeria a v posledný októbrový týždeň podnikol útok v tejto oblasti.

Eskalujúce napätie môžeme dlhšie pozorovať aj ďalej na východe, medzi Pakistanom a Afganistanom. Začiatkom októbra po dvoch výbuchoch v Kábule predstavitelia Talibanu z týchto incidentov obvinili Pakistan. Nasledovalo viac pohraničných stretov a desiatky obetí. Teraz sa však po viacerých neúspešných pokusoch o dohodu o uzavretí prímeria črtá príležitosť na mierové rokovania v Istanbuli. No a výnimkou v eskalácii napätia nie je ani Európa, kedy opäť bolo 30.10 v pohotovosti poľské vojenské letectvo kvôli ruským útokom na Ukrajinu. Z bezpečnostných dôvodov bola zastavená komerčná letecká premávka v mestách Radom a Lublin.

OKTÓBER V OBRANE

KRISTÍNA ŠEBOVÁ

KOMENTÁR AUTORA

“

Možno mnohých prekvapilo Trumpovo rozhodnutie o obnovení testovania jadrových zbraní. Keď sa však zamyslím hlbšie, nejde o nič prekvapujúce, ale práve naopak. Od začiatku svojho nástupu do úradu prezident Trump zvolil merkantilistický štýl vedenia krajiny, kedy chce svet pripomínať dôležitosť postavenia USA medzi mocnosťami. Aj z jeho vyjadrení, kedy povedal, že chce len držať krok s ostatnými štátmi v tejto oblasti je zrejmé, že ide skôr o udržanie imidžu USA ako vojenskej mocnosti, než zmysluplnú snahu prispieť k deeskalácii skrz odstrašujúci účinok jadrových zbraní. A ktovie, možno sa napokon z toho vyklujú oba tieto prístupy, ktoré sa nevylučujú, avšak pri politike Donalda Trumpa je tomu pomere obtiažnejšie veriť.

”

KRISTÍNA ŠEBOVÁ

Študentka magisterského stupňa odboru medzinárodné vzťahy, venuje sa bezpečnosti, zaujíma sa o región Balkánu, rada sa neustále zlepšuje v nemeckom jazyku.

RAST RADIKALIZMU V EÚ

PETER ROKYTA

Od vypuknutia migračnej krízy v roku 2015 čelí Európska únia trvalému tlaku v podobe masových presunov obyvateľstva smerom na jej územie. Podľa agentúry Frontex bolo od roku 2015 do 2024 zaznamenaných približne 4,1 milióna detekcií nelegálneho prekročenia vonkajších hraníc EÚ. Išlo najmä o roky 2015 až 2016, kedy počet takýchto vstupov dosiahol svoj vrchol – len v roku 2015 išlo o približne 1,8 milióna prípadov. Nárast bol zaznamenaný aj v roku 2023 (približne 380 000 prípadov – najviac od roku 2016), no v roku 2024 počet klesol na približne 239 000, čo predstavuje medziročný pokles o 38 %.

Popri týchto „neregulovaných“ pohyboch obyvateľstva bolo od roku 2022 na území EÚ poskytnuté dočasné útočisko viac než 4,37 milióna osôb utekajúcich pred ruskou agresiou na Ukrajine. Táto kategória je štatisticky odlišná od nelegálneho prekračovania hraníc a predstavuje osobitnú migračnú vlnu spôsobenú európskym vojnovým konfliktom.

K destabilizácii situácie v Európskej únii prispela aj Bieloruská republika, ktorá od leta 2021 organizovala hybridnú operáciu s cieľom vyvíjať tlak na EÚ. Bieloruské úrady v tomto období umožňovali migrantom – najmä z Blízkeho východu – presun na hranice s Poľskom, Litvou a Lotyšskom. V roku 2021 Poľsko evidovalo približne 39 700 pokusov o nelegálny vstup cez bieloruskú trasu, v roku 2022 išlo o približne 16 000 prípadov. Frontex zároveň uvádza, že na tejto východnej hranici zaznamenal v roku 2021 celkovo 8 184 nelegálnych prekročení, čo predstavovalo desaťnásobný nárast oproti roku 2020.

RAST RADIKALIZMU V EÚ

PETER ROKYTA

Podľa analýz Európskej únie a siete RAN (Radicalisation Awareness Network) patria medzi hlavné faktory radikalizácie migrantov v hostiteľských krajinách jazykové bariéry, sociálna izolácia, nezamestnanosť a neúspešná integrácia. Tieto okolnosti môžu viesť k frustrácii či pocitu odmietnutia, čo vytvára priaznivé podmienky pre pôsobenie extrémistických ideológií. Online prostredie a sociálne siete tento proces urýchľujú, pretože umožňujú radikálnym skupinám cielene oslovovať zraniteľné osoby, najmä mladých mužov, ktorí nemajú stabilné sociálne zázemie a pociťujú nespravodlivosť zo strany hostiteľskej spoločnosti.

Podľa výročných správ Europolu o terorizme (TE-SAT) vzrástol celkový počet teroristických útokov v EÚ (úspešných, zlyhaných alebo zmarených) z 28 v roku 2022 na 120 v roku 2023, čo predstavuje nárast o približne 329 %. V roku 2024 bol zaznamenaný pokles na 58 útokov. Viaceré prípady mali prepojenie na osoby pochádzajúce z migračného prostredia alebo na osoby, ktoré sa vrátili z ozbrojených konfliktov mimo Európy.

Tieto trendy však ovplyvňujú aj radikalizáciu časti domáceho obyvateľstva. Rast obáv z ohrozenia národnej identity, bezpečnosti či ekonomických zdrojov v kombinácii s medializáciou teroristických útokov a migračnej krízy spôsobujú výrazný nárast popularity pravicovo populistických a nacionalistických strán. Tie využívajú migračnú tému v predvolebnej rétorike, často prostredníctvom polarizujúcich naratívov, čo prispieva k rastúcej spoločenskej polarizácii v Európskej únii.

RAST RADIKALIZMU V EÚ

PETER ROKYTA

KOMENTÁR AUTORA

“

Migrácia je a vždy bola neoddeliteľnou súčasťou nášho sveta. Napriek tomu však nemožno prehliadať jej negatívne dôsledky, najmä v prípadoch, keď vedie k sociálnemu napätiu, nárastu radikalizmu a oslabeniu pocitu vnútorného bezpečia v spoločnosti. Hoci migrácia vo veľkej miere prináša ekonomické a demografické prínosy, jej veľkým negatívom ostáva, že jej úspech je do značnej miery podmienený efektívnou integráciou migrantov do hostiteľskej krajiny. Práve táto integrácia predstavuje najväčšiu slabinu celého procesu – je dlhodobá, náročná a podľa dostupných údajov sa často naplňa len čiastočne. V takomto momente prestáva byť prospešná, prerastá do radikalizácie a extrémizmu na oboch stranách a mení sa na bezpečnostnú hrozbu.

”

PETER ROKYTA

Študent v odbore Medzinárodné vzťahy a člen akademického senátu svojej fakulty s vášňou pre vojenstvo a bezpečnosť. Pracuje ako dátový analytik pre UNICEF.

RUSKÉ INFORMAČNÉ OPERÁCIE V ÉRE LLM

VIKTÓRIA MAJIRSKÁ

Ruské zahraničné informačné operácie (Foreign Information Manipulation and Interference - FIMI) majú dlhú históriu manipulácie verejnej mienky a politického rozhodovania. V postfaktuálnom období sa ruské informačné operácie efektívne adaptovali na digitálne prostredie, využívajúc sociálne siete a algoritmické systémy na ovplyvňovanie informačného priestoru, najmä v kontexte rusko-ukrajinského konfliktu.

Podľa EUvsDisinfo (East Stratcom Task Force) FIMI vstupuje do novej etapy zameranej na modely veľkého jazykového spracovania (Large Language Models - LLM), ktoré tvoria základ modernej umelej inteligencie (Artificial Intelligence – AI), ako sú chatboty napr. ChatGPT, Grok alebo DeepSeek. Fenomén „*LLM grooming*“ predstavuje cielené ovplyvňovanie tréningových dát týchto modelov. Dosahuje sa to zaplavením internetu miliónmi zavádzajúcich článkov a obsahu nízkej kvality. Cieľom je, aby AI-riadené nástroje a aplikácie začali tieto prokremské naratívy, skreslené interpretácie a nepravdivé tvrdenia vnímať ako relevantné a nevedomky ich reprodukovali. Ide tak o posun od manipulácie používateľov k manipulácii samotných algoritmov.

Analýza Institute for Strategic Dialogue na 300 dopytoch v piatich jazykoch ukázala, že obsah pripisovaný ruskému štátu (citácie z ruských štátnych médií a webov spojených so spravodajskými službami) sa objavil v 18 percentách odpovedí. Takmer štvrtina dopytov navrhnutých na vyvolanie proruských postojov obsahovala zdroje pripisované Kremľu, zatiaľ čo pri neutrálnych dopytoch to bolo len niečo vyššie 10 percent. To naznačuje, že LLM môžu byť manipulované na posilňovanie proruských pohľadov namiesto propagovania overených informácií.

EDUMACY

RUSKÉ INFORMAČNÉ OPERÁCIE V ÉRE LLM

VIKTÓRIA MAJIRSKÁ

Spomedzi testovaných chatbotov ChatGPT najčastejšie citoval ruské zdroje a bol najviac ovplyvnený zaujatými dopytmi. Grok často odkazoval na proruské, no neštátne účty. DeepSeek taktiež obsahoval veľké množstvo obsahu pripisovaného ruskému štátu, zatiaľ čo Gemini (Google) pri podobných otázkach často zobrazoval bezpečnostné varovania.

edumacy.eu

RUSKÉ INFORMAČNÉ OPERÁCIE V ÉRE LLM

VIKTÓRIA MAJIRSKÁ

KOMENTÁR AUTORA

Rastúce využitie AI a LLM predstavuje významnú výzvu pre tradičné vyhľadávanie, predovšetkým pre dominanciu Google Search. AI nástroje transformujú spôsob, akým ľudia získavajú informácie, presúvajúť ťažisko z otázok typu "kde je informácia" na komplexnejšie dopyty ako "čo to znamená", "ako by som mal postupovať" alebo "navrhni mi riešenie". Táto zmena mení nielen formu vyhľadávania, ale zásadne vplýva aj na to, ako ľudia informácie spracovávajú a akceptujú.

Preto je kľúčové uvedomiť si, že zatiaľ čo LLM ponúkajú rýchlosť a syntézu, ich výstupy nie sú prirodzene neutrálne či objektívne, ako ukázala analýza o ich manipulácii. Ak sa informácie v modeloch už nachádzajú v zmanipulovanej forme, či už kvôli zaujatým tréningovým dátam, alebo cielenému „LLM groomingu“, môžu nevedome reprodukovať dezinformácie a posilňovať zaujaté naratívy. Každý používateľ týchto modelov musí byť obozretný, overovať si zdroje a kriticky pristupovať k AI generovaným odpovediam, pretože pohodlie a presvedčivosť informácie maskuje potenciálne skreslenie alebo manipuláciu, čím sa AI stáva novou bránou pre informačné operácie.

VIKTÓRIA MAJIRSKÁ

Študentka magisterského stupňa štúdia bezpečnostných štúdií. Venuje sa dezinformáciám a hybridným hrozbám, pričom svoj záujem rozširuje aj na ďalšie otázky spojené s bezpečnosťou.

EU BRIEF: EUROCLEAR & EU-MERCOSUR

MARTIN MINAROVIČ

Po letnej prestávke sa lídri Európskej únie opäť zišli v Bruseli na osobnom zasadnutí Európskej rady. Výsledky samitu už niekoľko dní rozoberajú odborníci, médiá aj samotné členské štáty. Podme sa pozrieť na dva momenty, ktoré môžu zásadne ovplyvniť smerovanie medzinárodných vzťahov v rámci Únie, medzi jej členmi aj voči zvyšku sveta.

Belgický premiér ako nový “bad boy” Únie

Pred summitom panovala zhoda, že EÚ by mohla využiť zmrazené ruské aktíva v hodnote približne 140 miliárd eur ako základ pre novú finančnú pomoc Ukrajine. Plán mal byť symbolom jednoty a odhodlania čeliť ruskej agresii, nakoniec stroskotal na odpore zo strany Belgicka.

Belgicko, v ktorom sa nachádza väčšina zmrazených ruských aktív uložených v bruselskom finančnom depozitári Euroclear, sa obáva, že takéto využitie prostriedkov by mohlo mať vážne právne a finančné dôsledky. Premiér Bart De Wever upozorňuje, že keby sa sankcie voči Rusku v budúcnosti zrušili (musia sa každých šesť mesiacov obnovovať) Moskva by mohla požadovať náhradu škôd. Predstavitelia Belgicka tvrdia, že úplné zabavenie ruských aktív by mohlo byť v rozpore s medzinárodným právom, najmä ak ide o majetok Ruskej centrálnej banky, ktorá má určitú imunitu. Okrem právnych otázok sa ozývajú aj obavy o stabilitu finančného systému. Takýto krok by podľa belgických lídrov mohol oslabiť dôveru zahraničných investorov v európske finančné inštitúcie.

EU BRIEF: EUROCLEAR & EU-MERCOSUR

MARTIN MINAROVICH

Euroclear spravuje desiatky miliárd eur ruského kapitálu a ak by sa tieto peniaze použili bez medzinárodného konsenzu, Belgicko by sa mohlo stať cieľom právnych žalôb alebo arbitráží. Brusel preto navrhuje opatrnejší prístup využívania výnosov z aktív, teda úroky a dividendy, ktoré Euroclear generuje. Takýto model by priniesol Ukrajine stovky miliónov eur ročne bez priameho siahnutia na kapitál. Belgicko zároveň trvá na tom, že ak sa má pristúpiť k širšiemu riešeniu, musí existovať jasná právna a finančná dohoda, ktorá rozdelí riziká medzi všetky členské štáty EÚ, v rámci hesla jeden za všetkých a všetci za jedného.

Podľa predstaviteľov Únie je politická vôľa pokračovať v príprave mechanizmu naďalej silná. Avšak postoj belgickej vlády vyvolal ostré reakcie naprieč EÚ. Spor tak odhaľuje napätie medzi politickým rozhodnutím a právnou realitou a že cesta k využitiu ruských aktív pre Ukrajinu bude ešte dlhá a komplikovaná. Preto portál POLITICO označil premiéra De Wevera za “zlého chlapca” minulotýždňového summitu, a ocitol sa na chvíľu v boybande “Bad Boys” po boku Viktora Orbána a Roberta Fica, ktorí sú v ňom už nejaký ten piatok.

Celá táto situácia okolo zmrazených ruských aktív pravdepodobne skončí kompromisom, ktorý situáciu vyrieši, no všetci odídu s pocitom, že sa dalo urobiť viac. Podľa autora sa tieto finančné prostriedky mali už dávno využiť na podporu Ukrajiny. Zatiaľ čo ruská ekonomika stále využíva majetok európskych firiem, ktoré opustili Rusko (budovy, fabriky či materiály) na svoju výrobu a kompenzáciu škôd spôsobených sankciami, EÚ zatiaľ len zmrazuje kapitál. Namiesto toho by malo dôjsť k úplnému prebratiu týchto aktív a ich nasadeniu na obranu a obnovu.

V momente, keď sa európska dvadsaťsedmička dohodne na spôsobe, ako zmierniť právne a finančné obavy Belgicka mali by podľa autora nasledovať takýto scenár:

EU BRIEF: EUROCLEAR & EU-MERCOSUR

MARTIN MINAROVICH

Balík v hodnote spomínaných 140 miliárd eur by sa mal rozdeliť na dve polovice. Prvá polovica by smerovala na Ukrajinu, a to vo forme finančnej pomoci na nákup vojenskej techniky pre obranu proti ruskej agresii a na podporu obnovy území zničených vojnou. Druhá polovica by mala byť investovaná európskymi krajinami do posilnenia vlastnej bezpečnosti a to konkrétne do rozvoja východnej hranice únie, vývoja dronov a budovania infraštruktúry potrebnej pre efektívnu obranu.

Darček pod stromček z Južnej Ameriky?

Nemecký kancelár Friedrich Merz prekvapil všetkých v Bruseli, keď oznámil, že lídri EÚ údajne schválili kontroverznú obchodnú dohodu slatinskoamerickým blokom Mercosur (Argentína, Brazília, Paraguaj a Uruguaj). „Všetkých 27 krajín hlasovalo za. Je to hotové,“ povedal novinárom.

Merzove slová však vzbudili zmätok miesto senzácií medzi delegáciami, pretože Európska rada zvyčajne nehlasuje o obchodných dohodách, najmä nie o tak rozsiahlych a sporných dohodách, akou je tá s Mercosur, ktorá je predmetom rokovaní už vyše 25 rokov. A až minulý rok sme sa dostali do momentu, že ju finalizujeme. Zároveň táto správa prišla v momente keď Európsky parlament odmietol dohodu no viacerí lídri na čele s rakúskym kancelárom alebo francúzskym prezidentom k nej zaujali kladný postoj.

Nakoniec podľa portálu Politico jeden diplomat z prostredia Únie musel objasniť, že išlo iba o potvrdenie politickej podpory zo strany lídrov, iniciované predsedom Európskej rady Antóniom Costom, a nie o formálne hlasovanie. Takže klávesy novinárov si mohli na chvíľu oddýchnuť. No celý tento zmätok jasne hovorí že o akú náročnú a očakávanú dohodu ide.

EDUMACY

EU BRIEF: EUROCLEAR & EU-MERCOSUR

MARTIN MINAROVICH

Cieľom EÚ je dohodu podpísať ešte pred koncom roka a dať sebe a členským štátom darček pod stromček, pričom predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyen údajne plánuje cestu do Brazílie na slávnostný podpis 20. decembra. Predtým však ešte musí získať súhlas kvalifikovanej väčšiny členských štátov. To znamená 15 z 27 krajín reprezentujúcich 65 % populácie EÚ.

edumacy.eu

EU BRIEF: EUROCLEAR & EU-MERCOSUR

MARTIN MINAROVÍČ

KOMENTÁR AUTORA

“

Takýto prístup by jasne signalizoval jednotu EÚ, posilnil bezpečnosť členských štátov a podporil Ukrajinu v boji proti Rusku, pričom by zároveň ukázal Spojeným štátom a Donaldovi Trumpovi, že Európa svoje záväzky voči NATO berie vážne – a je pripravená konať tvrdo a sebavedome. Zároveň by uzavretie dohody EÚ – Mercosur vytvorilo jednu z najväčších zón voľného obchodu na svete, zrušilo väčšinu ciel a zlepšilo tok tovarov a investícií medzi oboma regiónmi. Ak by hlasovanie dopadlo úspešne tak si okrem Love actually, budeme môcť pozrieť nový vianočný film Podpisovanie dohody EU-Mercosur, v hlavnej úlohe s Ursulov von der Leyen. Išlo by tak aj o účinnú odpoveď na americký protekcionizmus a posilnenie pozície EÚ v Latinskej Amerike. Otázkou však zostáva, či sa EÚ dokáže skutočne zjednotiť a tieto strategické kroky dotiahnuť do úspešného konca.

”

MARTIN MINAROVÍČ

Je študentom európskych štúdií na FSEV UK. Venuje sa fungovaniu EÚ a medzinárodných organizácií, európskym politikám a kolektívnej pamäti v štátoch strednej Európy.

OKTÓBER V OBRANE

KRISTÍNA ŠEBOVÁ

BBC News. Israel strikes Gaza after accusing Hamas of ceasefire violations. [online]. BBC, 2025-10-28 . Dostupné na: <https://www.bbc.com/news/articles/cgjdy5eevn2o>

Noviny.sk. Izrael obnovil útoky v Pásme Gazy. Dôvodom má byť porušenie prímeria Hamasom. [online]. Noviny.sk, 28.10.2025 . Dostupné na: <https://www.noviny.sk/zahranicie/1127079-izrael-obnovil-utoky-v-pasme-gazy-dovodom-ma-byt-porusenie-primeria-hamasom>

HUNNICUTT, Trevor; SHAKIL, Ismail; SINGH, Kanishka. Trump tells Pentagon to immediately resume testing US nuclear weapons. Reuters, 30 October 2025 [online]. Dostupné na: <https://www.reuters.com/world/china/trump-asks-pentagon-immediately-start-testing-us-nuclear-weapons-2025-10-30/>

SHAHZAD, Asif; ALI, Mushtaq. Afghanistan and Pakistan agree to restart peace talks in Istanbul, sources say. Reuters, 30 October 2025 [online]. Dostupné na: <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/afghanistan-pakistan-agree-restart-peace-talks-istanbul-sources-2025-10-30/>

KOPER, Anna; FLORKIEWICZ, Pawel. Two Polish airports have been shut due to military aviation operations. Reuters, 30 October 2025 [online]. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/aerospace-defense/two-polish-airports-have-been-shut-due-military-aviation-operations-2025-10-30/>

RAST RADIKALIZMU V EÚ

PETER ROKYTA

EUROPEAN UNION AGENCY FOR ASYLUM (EUAA). 4.1.1. Situation on the Eastern Borders [online]. Brussels: EUAA, 2024 [cit. 2025-10-28]. Dostupné na: <https://euaa.europa.eu/>

EUROPEAN COMMISSION. RAN Spotlight – Migration and Home Affairs [online]. Brussels: European Commission, 2023 [cit. 2025-10-28]. Dostupné na: https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/radicalisation-awareness-network-ran_en

EUROPOL & EUROPEAN COMMISSION. Migration and Home Affairs: Counter-Terrorism and Radicalisation in the EU [online]. Brussels: European Commission, 2023 [cit. 2025-10-28]. Dostupné na: <https://home-affairs.ec.europa.eu/>

EUROPOL. European Union Terrorism Situation and Trend Report (TE-SAT) 2024: Executive Summary [online]. The Hague: Europol, 2024 [cit. 2025-10-28]. Dostupné na: <https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/TE-SAT%202024%20-%20Executive%20Summary%20-%20EN.pdf>

REUTERS. UK anti-migrant protests continue after government sets out asylum reforms [online]. London: Reuters, 24. august 2025 [cit. 2025-10-28]. Dostupné na: <https://www.reuters.com/world/uk/uk-anti-migrant-protests-continue-after-government-sets-out-asylum-reforms-2025-08-24>

RUSKÉ INFORMAČNÉ OPERÁCIE V ÉRE LLM

VIKTÓRIA MAJIRSKÁ

EUvsDisinfo. Large language models: the new battlefield of Russian information warfare [online]. Brussels: EUvsDisinfo, 2024 [cit. 2025-10-31]. Dostupné na: <https://euvdisinfo.eu/large-language-models-the-new-battlefield-of-russian-information-warfare/>

INSTITUTE FOR STRATEGIC DIALOGUE (ISD). Talking Points: When chatbots surface Russian state media [online]. London: ISD Global, 2024 [cit. 2025-10-31]. Dostupné na: https://www.isdglobal.org/digital_dispatches/talking-points-when-chatbots-surface-russian-state-media/

EU BRIEF: EUROCLEAR & EU-MERCOSUR

MARTIN MINAROVIČ

EUROPEAN COMMISSION. EU-Mercosur agreement [online]. Directorate-General for Trade, [cit. 2025-10-31]. Dostupné na: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/mercotur/eu-mercotur-agreement_en

POLITICO. EU-Mercosur deal: Latin America, Commission, trade deal Brazil Uruguay [online]. Politico EU, [cit. 2025-10-31]. Dostupné na: <https://www.politico.eu/article/eu-mercotur-deal-latin-america-commission-trade-deal-brazil-uruguay/>

POLITICO. EU summit: sanctions, Russia, frozen assets, politics, Ukraine war, Germany defense [online]. Politico EU, [cit. 2025-10-31]. Dostupné na: <https://www.politico.eu/article/eu-summit-sanctions-russia-frozen-assets-politics-ukraine-war-germany-defense/>

EURACTIV. Kallas contradicts claims EU leaders agreed to sign Mercosur deal [online]. 24. október 2025 [cit. 2025-10-31]. Dostupné na: <https://www.euractiv.com/news/kallas-contradicts-claims-eu-leaders-agreed-to-sign-mercotur-deal-2/>

